

„Guvernare și democrație în Moldova” este un e-jurnal bilunar realizat de Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT, care ia în discuție calitatea guvernării și reflectă evoluția proceselor politice și democratice în Republica Moldova. Publicația apare cu sprijinul financiar din partea Ministerului Afacerilor Externe al Regatului Unit al Țărilor de Jos, în cadrul proiectului “Promovarea Bunei Guvernări prin Monitorizare”. Opiniile exprimate în articolele publicate nu reprezintă, în mod necesar, și punctul de vedere al finanțatorului. Responsabilitatea pentru veridicitatea celor afirmate aparține exclusiv autorilor articolelor.

CUPRINS

I. ACTIVITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE.....	2
PARLAMENT	2
1. Acte legislative	2
2. Control parlamentar	2
3. Întrebări.....	2
4. Declarații.....	2
GUVERN	3
1. Evenimente de importanță deosebită	3
2. Hotărâri	3
3. Ședințe. Decizii	4
<i>Întrevedere cu producătorii de zahăr și de sfeclă de zahăr .....</i>	<i>4</i>
<i>Ședință cu vinificatorii.....</i>	<i>4</i>
<i>Comitetul pentru planificare strategică.....</i>	<i>4</i>
PREȘEDINȚIE	5
1. Decrete	5
2. Ședințe. Declarații.....	5
<i>Ședința Consiliului național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept .....</i>	<i>5</i>
<i>Ședință privind consecințele intemperiilor .....</i>	<i>5</i>
<i>Comentarii privind reținerea bloggerului rus .....</i>	<i>5</i>
<i>Solicitare pentru aplicarea amnistiei .....</i>	<i>5</i>
II. POLITICI ECONOMICE.....	7
1. Cheltuielile și veniturile	7
<i>Moldovenii cheltuie pe alimente peste 40% din coșul de consum .....</i>	<i>7</i>
<i>Veniturile medii în Moldova sînt mai mici decît minimul de existență.....</i>	<i>7</i>
2. Datoria externă	8
<i>Speculații lipsite de argumente.....</i>	<i>8</i>
3. Investițiile străine directe	8
<i>Pe fundalul crizei economice, investițiile străine sînt în creștere.....</i>	<i>8</i>
III. TRANSNISTRIA	9
<i>Așteptările privind reluarea negocierilor în format „5+2” nu s-au realizat .....</i>	<i>9</i>
<i>Amendamentele constituționale și realegerea lui Smirnov .....</i>	<i>9</i>
IV. RELAȚII EXTERNE.....	11
1. Integrarea europeană	11
<i>Republica Moldova primește mandatul de negocieri privind liberalizarea transportului aerian cu UE .....</i>	<i>11</i>
<i>Strategia pentru Regiunea Dunării adoptată .....</i>	<i>11</i>
<i>... și a fost lansat Forumul societății civile din regiunea Dunării.....</i>	<i>11</i>
2. Cooperare bilaterală	11
<i>Republica Moldova-Ucraina .....</i>	<i>11</i>
2. Cooperare multilaterală	12
<i>Republica Moldova-NATO.....</i>	<i>12</i>
<i>Republica Moldova-Consiliul Europei .....</i>	<i>12</i>
V. COMENTARIU	14
Alegerea președinților de raioane – un nou prilej pentru torpilarea sau reabilitarea AIE	14

La această ediție au contribuit: Igor Boțan, Corneliu Gurin, Elena Prohnițchi, Iurie Gotișan

I. ACTIVITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE

PARLAMENT

1. Acte legislative

Proiectului Legii monumentelor de for public. Documentul adoptat în prima lectură face parte dintr-un pachet de acte legislative noi, care vor acoperi întreg domeniul patrimoniului cultural din țara noastră, înlocuind prevederile generale ale Legii privind ocrotirea monumentelor, în conformitate cu obligațiile internaționale asumate prin aderarea la mai multe organisme internaționale din domeniul protejării patrimoniului cultural, ratificarea mai multor convenții din sfera respectivă și în conformitate cu practicile moderne în domeniu. Proiectul de lege stabilește pentru prima dată în legislația națională definiții clare referitoare la noțiunile și terminologia de bază care vizează procesul de edificare și de protejare a monumentelor de for public. În scopul evitării edificării unor monumente cu o ținută artistică precară, evitării distrugerii, strămutării voluntare, degradării sau vandalizării monumentelor de for public, proiectul de lege stipulează obligativitatea pentru persoanele fizice și juridice implicate în procesul edificării monumentelor de for public de a-și coordona activitățile cu serviciile specializate ale Ministerului Culturii.

2. Control parlamentar

Hotărîrea cu privire la Raportul Comisiei mixte privind executarea Hotărîrii Parlamentului nr.160 din 9 iulie 2010 cu privire la Raportul Comisiei de anchetă privind modul de repartizare a ajutoarelor umanitare și a resurselor financiare din fondul de rezervă în legătură cu inundațiile din anul 2008. Parlamentul a luat act de raportul prezentat de procuratura generală și Comisia de anchetă și a extins termenul de activitate a acesteia pînă la 1 octombrie 2011. Conform informațiilor procuraturii, au fost pornite în total 7 cauze penale, dintre care una a fost expediată instanței de judecată, în privința factorilor de decizie a Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, iar 6 cauze penale se află în fază de urmărire penală.

3. Întrebări

Deputatul PLDM Veaceslav Ioniță a solicitat răspuns în scris despre dispoziția prin care i-a fost îngăduit accesul în Parlament, fiind nevoit să aștepte în fața Parlamentului pînă la deschiderea ușilor centrale, Ioniță consideră că trecerea prin ușile laterale sau supunerea controlului detectoarelor de metal înseamnă o percheziție a deputatului, ceea ce încalcă articolul 70 din Constituție.

4. Declarații

Deputatul PLDM Valeriu Streleț a prezentat o declarație privind *celebrarea zilei în care a fost votată Declarația de Suveranitate a Republicii Moldova.*

Deputatul PLDM Nicolae Juravschi a prezentat o declarație privind sărbătorirea la 23 iunie *a renașterii Mișcării Olimpice Moderne și Ziua Mondială Olimpică.*

1. Evenimente de importanță deosebită

Purtătorul de cuvânt al Primului-ministru, Igor Volnițchi, a ținut un briefing privind inițierea de către șeful Guvernului a „consultărilor cu societatea”. Potrivit lui Volnițchi, la această decizie s-a ajuns având în vedere situația tensionată din societate, care afectează grav actul de guvernare, dar și pornind de la atribuțiile și responsabilitățile pe care le are Primul-ministru. Conform declarației, Premierul va invita la consultări societatea civilă (prin intermediul Consiliului Național pentru Participare), formatorii de opinie, ambasadorii acreditați în RM, reprezentanții sindicatelor, reprezentanții cultelor, reprezentanții patronatelor, reprezentanții Asociației Investitorilor Străini din Republica Moldova, reprezentanții partidelor care formează alianța de guvernare, reprezentanții opoziției parlamentare, precum și reprezentanții partidelor neparlamentare. Întâlnirile se vor desfășura separat, cu fiecare partener de dialog în parte. Printre temele abordate vor figura: contextul în care activează Guvernul RM; modul în care decurge procesul de reformă; evoluția procesului de integrare europeană; lupta cu corupția; situația social-politică din Republica Moldova; alte teme de interes pentru partenerii de dialog. Primul-ministru inițiază consultările în calitate de șef al Guvernului, nu de lider politic, iar scopul principal este de a asculta opinia societății despre situația din țară, dar și despre alte teme de importanță majoră cu care se confruntă Republica Moldova. Urmează ca pe 8 iulie premierul să prezinte, în cadrul unei adresări publice către cetățenii Republicii Moldova, concluziile consultărilor, dar și poziția sa oficială despre viitorul Guvernului pe care îl conduce.

2. Hotărâri

Hotărâri pentru aprobarea unor proiecte de legi:

- privind prevenirea și combaterea crimei organizate;
- cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova;
- privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă;

Hotărârea pentru aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a crimei organizate pe anii 2011-2016. Strategia definește problemele, stabilește 6 obiective de atins, identifică factorii de risc și vulnerabilitățile interne, estimează impactul și costurile aferente implementării, propune etape de implementare și proceduri de monitorizare.

Hotărârea cu privire la aprobarea Nomenclatorului persoanelor cu funcții de răspundere cu împuterniciri de atribuire a informațiilor la secret de stat. Sînt abilitați cu atribuțiile respective mai mulți demnitari de prim rang, membrii Guvernului, conducătorii organelor de drept, directorii generali ai unor întreprinderi și agenții de stat, alte persoane abilitate.

Hotărârea cu privire la Planul național de acțiuni privind implementarea reformei structurale în educație. Decizia a fost aprobată în cadrul unei ședințe urgente și neaccesibile publicului, urgența fiind motivată prin necesitatea semnării unei scrisori de informare privind angajamentele asumate față de finanțatorii externi, dar aceasta a provocat suspiciuni privind posibile disponibilizări de cadre din sistem.

Hotărârea cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”. Documentul are drept scop contracararea practicilor de angajare ilegală în câmpul muncii, neachitarea contribuțiilor sociale către stat. Planul aprobat de Guvern conține 7 obiective, inclusiv: fortificarea mecanismului de sancționare pentru încălcarea legislației muncii; perfecționarea relațiilor de muncă;

sporirea cotei de înregistrare a salariului; reducerea poverii fiscale; intensificare măsurilor de control; colaborarea cu sindicatele etc.

Hotărârea cu privire la repartizarea mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru reforma administrației publice. Conform documentului, se repartizează din alocațiile aprobate în bugetul de stat pentru reforma administrației publice, mijloace financiare în sumă de 16092,6 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de achitarea indemnizațiilor unice la eliberarea angajaților unor autorități publice centrale supuse reorganizării (Serviciul de Curieri Speciali, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției)

3. Ședințe. Decizii

Întrevedere cu producătorii de zahăr și de sfeclă de zahăr

La ședința convocată de Prim-ministru a fost audiată situația din domeniu, care se prezintă a fi în dezvoltare, producția fiind în creștere și constituind un capitol important al exporturilor. Reprezentanții Uniunii Republicane a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „Uniagroprotect”, au apreciat acțiunile Guvernului în domeniul agricol, menționând creșterea producției agricole și a salariilor, investițiile masive în agricultură. Reprezentanții Uniunii producătorilor de zahăr s-au arătat îngrijorați de intențiile de majorare a TVA la zahăr de la 8% la 20%, menționând că aceasta ar putea afecta dezvoltarea ramurii. Ținând cont de problemele expuse, Premierul a dispus crearea unui grup de lucru în vederea adoptării unei poziții consolidate în ceea ce privește stabilirea cotelor TVA.

Ședință cu vinificatorii

La ședința prezidată de Prim-ministru au fost discutate aspecte ale politicii bugetar-fiscale, problemele care există și soluțiile ce se impun în ramura vinificării. Premierul Vlad Filat și-a exprimat speranța că terminalul pentru exportul de vinuri în Federația Rusă, inaugurat recent la Sankt-Petersburg, va facilita activitatea vinificatorilor moldoveni pe această piață, iar poziția Republicii Moldova în calitate de exportator de vinuri de calitate va fi consolidată. Pentru a facilita activitatea vinificatorilor a fost inițiată excluderea, începând cu anul 2012, a accizelor la produsele vinicole, vinuri și sucuri din struguri. Filat s-a referit și la datoriile vinificatorilor față de producătorii de struguri, precizând că o parte din cetățenii care au comercializat struguri producătorilor de vinuri încă nu și-au primit banii și a solicitat o evaluare a situației și a măsurilor ce se impun, astfel încât, până la noua roadă, fermierii să își ridice banii.

Comitetul pentru planificare strategică

În cadrul ședinței convocate la Guvern au fost prezentate informații despre rezultatele Programului „Relansăm Moldova”, lansat în martie 2010. Potrivit datelor prezentate, din cei 1,8 mlrd. euro acordați de partenerii de dezvoltare, Guvernul Republicii Moldova a negociat și a contractat până acum proiecte în valoare de 1,2 mlrd. Euro, cele mai mari finanțări fiind direcționate spre: infrastructura drumurilor, agricultura și aprovizionarea cu apă și canalizare, suport bugetar. Membrii Comitetului au decis că domeniile prioritare, în care vor fi distribuite în anul 2012-2014 fondurile oferite de Banca Mondială și Uniunea Europeană sînt reformarea justiției și implementarea Planului de acțiuni pentru liberalizarea regimului de vize cu UE, educația, agricultura, cît și suport bugetar.

PREȘEDINȚIE

1. Decrete

Prin decret prezidențial, a fost acordat gradul special de general-maior lui Viorel Chetragu, director al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Președintele interimar a semnat decrete de conferire a Ordinului „Gloria Muncii”

- lui Pavel Bodarev, director general al SRL „Moldauditing”;
- lui Ion Tălămbuță, profesor la Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga”;
- Elenei Ciobanu, director general al „Aeroport Catering” S.A.

2. Ședințe. Declarații

Ședința Consiliului național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept

Președintele interimar a prezidat ședința Consiliului pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept, în cadrul căreia au fost audiate rapoarte ale instituțiilor vizate de reforme: Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, MAI și CCCEC. La ședința Consiliului au participat reprezentanții misiunilor diplomatice și ai organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova. La următoarea ședință se preconizează a discuta procesul de reformare și eficientizare a sistemului judecătoresc, Ministerul Justiției urmînd să prezinte proiectul Strategiei reformării sectorului justiției, pentru a reuși adoptarea acestuia în parlament pînă în luna octombrie 2011. În cazul respectării planului de lucru, Republica Moldova ar putea beneficia, începînd cu anul viitor de un suport de 60 de milioane de euro pentru procesul de reformare a organelor de drept.

Ședință privind consecințele intemperiilor

Șeful interimar al statului a convocat în ședință responsabili de la Serviciul Situații Excepționale, Hidrometeo și de la Ministerul Economiei, audiind informații privind consecințele intemperiilor vremii și acțiunile întreprinse pentru a redresa situația în urma ploilor abundente și a vîntului puternic. Responsabili de la Ministerul Economiei au declarat că se depun eforturi pentru a conecta la rețelele electrice circa 10 localități private de curent electric. Marian Lupu a dat indicații ca problemele cauzate de vînt și ploi să fie remediate cât mai repede și a solicitat să fie informat cu regularitate privind acțiunile întreprinse.

Comentarii privind reținerea bloggerului rus

Președintele interimar al Republicii Moldova a comentat pe marginea reținerii cetățeanului rus Eduard Baghirov, la solicitările repetate din partea jurnaliștilor. Marian Lupu spune că reținerea lui Baghirov ține de competența exclusivă a organelor de drept și este incorect să fie făcute comentarii înainte ca circumstanțele cazului să fie clarificate de anchetă. Lupu a atras atenție celor implicați nemijlocit în instrumentarea cazului că au o responsabilitate maximă și se impune prezentarea în termenele legale, cît mai restrînse, a motivelor reținerii pentru a preveni orice speculații și ațâțare a spiritelor.

Solicitare pentru aplicarea amnistiei

Marian Lupu a solicitat prin demers oficial Ministerului justiției, să pregătească un proiect de lege privind amnistia, cu ocazia aniversării a douăzeci de ani de la proclamarea independenței de stat a Republicii Moldova. Conducîndu-se după principiile umanismului,

șeful interimar al statului consideră binevenită adoptarea unei legi privind amnistia, legi similare fiind adoptate în legătură cu aniversările a V-a și a X-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Dintre toate categoriile de condamnați pasibili de amnistiere, o atenție deosebită urmează să fie acordată atenuării pedepselor condamnatelor gravide și celor care au la întreținere copii sau invalizi, celor de vârstă înaintată sau invalide, precum și altor categorii de condamnate care merită reducerea termenilor de pedeapsă. După elaborare, proiectul de lege privind amnistia urmează a fi înaintat spre examinare Parlamentului.

II. POLITICI ECONOMICE

1. Cheltuielile și veniturile

Moldovenii cheltuie pe alimente peste 40% din coșul de consum...

Datele BNS arată că în T1'2011, veniturile disponibile lunare ale populației au constituit în medie pe o persoană 1352 lei (116 USD), fiind în creștere cu peste 10% față de aceeași perioadă a anului 2010. Însă cheltuielile medii lunare de consum ale populației în perioada de referință au depășit nivelul veniturilor disponibile, constituind în medie pe o persoană lunar ceva mai mult de 1420 lei (122 USD), în creștere cu peste 7%. Astfel, putem conchide că cheltuim mai mult decât câștigăm. Mai mult ca atât, cca 70% din cheltuieli sînt făcute pentru produse alimentare, servicii de întreținere a locuinței și îmbrăcăminte.

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, cca 49% din veniturile totale disponibile. Veniturile din prestații sociale au contribuit la formarea veniturilor gospodăriilor în proporție de 16,5%. O sursă importantă în formarea veniturilor gospodăriilor rămân a fi transferurile bănești din afara țării (remitențele), contribuția acestora fiind de cca 15% sau cu aproape 4 p.p. mai puțin față de T1'2010.

Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost destinată pentru necesități alimentare – cca 43%. Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 17% din cheltuielile totale de consum, iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 10%. Celelalte cheltuieli au revenit pentru sănătate (ceva mai mult de 6%), transport (peste 6%), comunicații (4,6%), dotarea locuinței (3,2%), învățământ (1,2%). Veniturile populației din mediul urban au fost în medie cu cca 662 lei sau cu 62% mai mari decât ale populației din mediul rural. Pe de altă parte, cheltuielile de consum ale populației din mediul urban în total au constituit 1717 lei pe o persoană lunar, respectiv cu 515 lei sau de 1,4 ori mai mult față de cele din mediul rural.

Veniturile medii în Moldova sînt mai mici decât minimul de existență...

De asemenea datele statistice indică că în T1'2011 mărimea minimului de existență¹ a constituit în medie pe o persoană 1471 lei (126 USD), fiind în creștere față de T1'2010 cu cca 10%. Pe categorii de populație, valoarea maximă a minimului de existență revine populației în vîrstă aptă de muncă – 1551 lei (133 USD), și în special bărbaților – 1631 (cca 140 USD). Pentru pensionari minimul de existență a constituit 1275 lei (ceva mai mult de 109 USD) și reprezintă aproape 87% din valoarea medie pentru total populație. Minimul de existență pentru copii reprezintă în medie 1359 lei lunar (116,5 USD), cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vîrsta copilului, de la 578 lei pentru un copil în vîrstă de pînă la 1 an pînă la 1500 lei pentru un copil în vîrstă de 7-16 ani. Anterior menționasem că veniturile disponibile ale populației în T1'2011 au constituit 1352 lei în medie pe o persoană. Co-raportul dintre veniturile medii lunare disponibile pe o persoană și valoarea medie a minimului de existență a fost cca 92%. Deci, concluzia ar fi că veniturile medii în Moldova sînt mai mici decât minimul de existență.

Salariul mediu lunar pe economie al unui angajat a constituit în T1'2011 în jur de 2902 lei sau cu 9,5% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Co-raportul dintre salariul mediu lunar și valoarea medie a minimului de existență pentru populația în vîrstă aptă de muncă diferă în funcție de activitățile economiei naționale. Nivelul maxim de acoperire a minimului de existență pentru populația aptă de muncă a fost atins de salariații

¹ Valoarea minimului de existență este calculată în baza Regulamentului „Cu privire la modul de calculare a minimului de existență”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 902, din 28 august 2000.

din sectorul financiar – 3,7 ori, cel minim de cei din piscicultură, a căror salarii acoperă minimumul de existență în proporție de cca 92%. Valoarea medie a pensiei lunare stabilite la 1 aprilie 2011 a constituit cca 878 lei, sau cu peste 12% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, ce respectiv face posibilă acoperirea minimumului de existență pentru această categorie de populație la nivel de doar 68%.

2. Datoria externă

Speculații lipsite de argumente...

Potrivit datelor BNM, la 1 aprilie 2011 datoria externă a Moldovei a constituit cca 4,9 miliarde USD, fiind cu peste 12% mai mare decât cea înregistrată la început de an. Astfel, dacă pentru 2010 PIB a fost 5,8 miliarde USD, atunci obținem că datoria totală externă constituie cam 82% din PIB. Așa că aceasta pare a fi relativ satisfăcătoare, în pofida speculațiilor pe marginea acestui subiect. Peste 23% din aceasta e pe seama sectorului guvernamental. Chiar dacă a înregistrat o creștere relativă în 2009 și 2010 (de fapt o dinamică absolut firească urmare a creditelor obținute de la finanțatorii străini), mărimea acesteia este actualmente de 1,137 miliarde USD. Peste 46% din datoria externă revine agenților economici din alte sectoare, sectorului guvernamental – ceva mai mult de 23%, BNM – 4,2%, băncilor licențiate – 8,5% și 17,6% - reprezintă angajamente față de investitorii străini.

Datele prezentate de BNM arată că cele mai mari creșteri ale datoriei externe a RM au fost în anii 2005, 2006, 2007 și 2008. În anul 2005 datoria externă s-a majorat cu peste 10% față de anul 2004, în anul 2006 – cu încă 21% față de nivelul înregistrat în 2005, în 2007 s-a înregistrat un procent de creștere record, cu peste 32% și în anul 2008 datoria externă a crescut cu ceva mai mult de 22% față de cea atestată în 2007. Respectiv, vorbele precum că nici nepoții noștri n-or fi în stare să ne întoarcă datoriile, după cum se vehiculează pe la noi, sînt totalmente lipsite de sens. Mai mult ca atît, volumul actual al datoriei externe totale este comparabil cu cel de la sfîrșitul lui 2009, ba chiar ceva mai mic. În plus, plățile pentru datoria externă în perioada de referință au fost rambursate sută la sută către creditorii externi.

3. Investițiile străine directe

Pe fundalul crizei economice, investițiile străine sînt în creștere...

Investițiile străine directe (ISD) în economia Republicii Moldova în T1'2011 au totalizat ceva mai mult de 101 milioane USD, crescînd față de aceeași perioadă al anului trecut (cca 69 milioane USD în 2010) de aproape 1,5 ori. Potrivit BNM, în această perioadă investițiile în capitalul statutar al întreprinderilor a crescut în comparație cu aceeași perioadă al anului 2010 cu peste 26% - de la 27,8 mln. USD pînă la peste 35 mln. USD. În același timp venitul net din capitalurile proprii ale acționarilor (ținînd cont de refluxul de capital) a crescut cu cca 36%. Veniturile reinvestite ale nerezidenților au crescut de aproape șase ori – de la 4,5 mln. USD pînă la cca 27 mln. USD, iar suma creditelor primite de către filiale de la societăți-mame a crescut cu cca 12% - de la 34,2 mln. USD pînă la 38,2 mln. USD.

III. TRANSNISTRIA

Așteptările privind reluarea negocierilor în format „5+2” nu s-au realizat

La 21 iunie 2011, la Moscova a avut loc o nouă rundă de consultări neoficiale ale Reuniunii permanente pentru probleme politice în cadrul procesului de negocieri în reglementarea transnistreană, în format „5+2”. Au existat așteptări că în cadrul reuniunii de la Moscova, după o pauză de cinci ani, vor fi reluate negocierile oficiale în format „5+2”, dar acest lucru nu s-a întâmplat. În ajunul întreprinderii, diplomația transnistreană a vehiculat o declarație prin intermediul căreia recomanda participanților să nu se aștepte la rezultate mari. Astfel, reprezentanții Transnistriei au anticipat nereușita întreprinderii, argumentând că vina îi revine Chișinăului, care nu a întreprins mișcări practice în vederea consolidării rezultatelor obținute în runda precedentă de consultări:

- a tergiversat soluționarea problemei feroviare;
- a blocat acordurile semnate referitoare la activitatea grupurilor experți;
- a refuzat să participe la întâlnirea garanților de la Odessa;
- s-a isterizat la recepția de la Ambasada Rusiei în Moldova pe motiv că reprezentantul Transnistriei a fost prezentat drept „șef al diplomației”;
- a organizat incidente în Zona de Securitate, etc.

În aceeași ordine de idei, reprezentanții Transnistriei au argumentat că oficializarea formatului „5+2” nu poate avea loc fiindcă Chișinăul nu și-a schimbat atitudinea față de procesul de reglementare a problemei conflictului, refuzând propunerile oficiale ale Tiraspolului privind sistemul de garanții, la proiectul Acordului cu privire la prietenie și cooperare. De asemenea, Chișinăul ar refuza să accepte abordarea Rusiei și Ucrainei, care spun că soluția conflictului trebuie găsită în bază egalității părților implicate și ținând cont de opinia lor, părțile urmînd să se înțeleagă asupra formatului de reglementare.

După consultările eșuate, ministrul Afacerilor Externe al Rusiei, Serghei Lavrov, a declarat că oricum Rusia consideră că procesul reglementării politice a problemei transnistrene trebuie reluat. Potrivit ministrului Lavrov, atât Chișinăul, cât și Tiraspolul trebuie să se îndepărteze de la pozițiile extreme în vederea reluării negocierilor oficiale pentru găsirea „unui statut special pentru Transnistria”. Tot el a subliniat că „nu poate fi vorba despre recunoașterea independenței Transnistriei: „Adevărul e undeva la mijloc. Un lucru este absolut clar: în nici o structură internațională nu există nici o susținere a ideii de independență pentru Transnistria. Nu există nici o susținere a ideii că Moldova trebuie să fie un stat unitar”. Pe de altă parte, Biroul pentru Reintegrare de pe lângă Guvernul Moldovei a anunțat după întreprvedere că subiectul central pe agenda reuniunii de la Moscova a vizat perspectivele procesului de negocieri, Republica Moldova pronunțîndu-se ferm pentru „reluarea necondiționată a negocierilor oficiale în formatul „5+2”. În cadrul întreprvederii de la Moscova, delegația moldovenească a insistat că „obiectivul principal al procesului de negocieri în format oficial îl constituie elaborarea statutului juridic special pentru regiunea transnistreană cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova, în cadrul frontierelor recunoscute în plan internațional”. Abordarea în cauză este împărțită de către toți partenerii internaționali implicați în procesul de reglementare - Rusia, Ucraina, OSCE, Uniunea Europeană și SUA, care au convenit să suspende runda de la Moscova, pentru a purta consultări suplimentare în vederea revenirii la discuții într-o perioadă apropiată.

Amendamentele constituționale și realegerea lui Smirnov

La 29 iunie 2011, Sovietul Suprem al Transnistriei a adoptat în lectură finală proiectul de modificare și completare a constituției. Potrivit modificărilor în regiune va fi introdusă

instituția guvernului și a funcției de prim-ministru. De asemenea, modificările prevăd limitarea numărului mandatelor de președinte la două. În varianta finală s-a renunțat la un șir de modificări privind funcționarea administrației publice locale și a sistemului electoral, întrucât nu s-a putut ajunge la un compromis între Sovietul suprem și administrația lui Smirnov. Clauza privind limitarea numărului de mandate prezidențiale va fi aplicată pe viitor, Igor Smirnov putând pretinde la alegerile din decembrie a.c. la cel de al cincilea mandat. Încercările de a-l determina pe Smirnov să participe la alegeri nu s-au soldat, deocamdată, cu succes. În aceste circumstanțe, ex-președinte al Sovietului suprem al Transnistriei, Evghenii Șevciuc, s-a angajat în critica activității lui Smirnov în calitate de președinte, calificând-o drept nesatisfăcătoare. Potrivit Agenției INFOTAG, într-un interviu pentru ziarul rus "Sobesednik" Șevciuc a dat vina pentru situația dezastruoasă din Transnistria pe seama lui Smirnov și a echipei sale, considerând că aceștia trebuie schimbați. Șevciuc a subliniat că din punct de vedere economic Transnistria a dat faliment, reușind să supraviețuiască datorită acoperirii deficitului bugetar din sursele externe. El a menționat că în perioada guvernării lui Smirnov peste 90% din proprietățile statului au fost privatizate, însă doar 25-27% din întreprinderile privatizate funcționează într-un oarecare regim și nu la capacitate maximă. În consecință statisticile arată că în perioada ianuarie-mai 2011 producția industrială din regiunea transnistreană a constituit 71% față de aceeași perioadă a anului 2010. Cea mai importantă scădere a fost înregistrată în Rîbnița (~87%) din cauza opririi Uzinei Metalurgice, care anterior asigura aproximativ 50% din producția industrială și ~70% din export. Actualmente, o jumătate din producția industrială a regiunii revine energiei electrice, industriei ușoare și celei alimentare.

IV. RELAȚII EXTERNE

1. Integrarea europeană

Republica Moldova primește mandatul de negocieri privind liberalizarea transportului aerian cu UE

Pe 16 iunie, Consiliul de Transport al Uniunii Europe [a autorizat](#) Comisia Europeană să înceapă negocierile cu Republica Moldova privind semnarea unui acord de creare a unui spațiu aerian comun cu Uniunea Europeană. Acordul va urmări o deschidere graduală a pieței de servicii avia combinată cu o armonizare graduală a cadrului regulator național. Prim-ministrul Vlad Filat și-a exprimat speranța ca negocierile și semnarea acordului să se încheie pînă la sfîrșitul anului 2011.

Strategia pentru Regiunea Dunării adoptată

Pe 24 iunie, Consiliul European a adoptat [Strategia pentru Regiunea Dunării \(SRD\)](#) - un proiect de cooperare macroregională menit să contribuie la dezvoltarea economică, socială, culturală și conservarea mediului în bazinul Dunării, de care vor beneficia 14 state (membre și non-membre UE) dintre care și Republica Moldova. Strategia este însoțită de un Plan de acțiuni, care își propune îndeplinirea a patru obiective:

- Interconectarea regiunii Dunării
- Protejarea mediului în regiunea Dunării
- Creșterea prosperității regiunii Dunării
- Consolidarea regiunii Dunării

Acțiunile și proiectele de cooperare regională ce urmează a fi realizate în cadrul [Planului de Acțiuni](#) vor ținti 11 domenii de acțiuni prioritare. Coordonarea cooperării în cadrul domeniilor de acțiuni ariilor prioritare se va face de către statele riverane. Republica Moldova va coordona împreună cu Austria domeniul ce ține de investirea în oameni și competențe.

Strategia nu prevede nici un fel de fonduri suplimentare, ci utilizarea fondurilor existente furnizate în cadrul politicii de coeziune a UE, în total nu mai puțin de 100 de miliarde euro.

... și a fost lansat Forumul societății civile din regiunea Dunării

Pe 30 iunie la Eisenstadt/Kismarton, Austria, și-a ținut lucrările primul [Forum al Societății Civile din regiunea Dunării](#), care se dorește a fi o platformă pentru dialog și consultări structurate între societatea civilă și autoritățile publice și companiile private în cadrul Strategiei UE pentru regiunea Dunării.

Forumul își propune să promoveze și să consolideze participarea societății civile și crearea de rețele de cooperare în cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării. Membri ai Forumului pot deveni ONG-urilor care activează în regiunea Dunării și au competența și experiența necesară pentru a contribui la realizarea proiectelor în cadrul celor 11 domenii de acțiune prioritare ale Planului de Acțiuni al SRD.

2. Cooperare bilaterală

Republica Moldova-Ucraina

După o perioadă îndelungată de consultări bilaterale și declarații contradictorii, pe 30 iunie 2011, la Chișinău, a fost semnat [Actul privind determinarea și stabilirea pe teren a hotarelor sectorului de autostradă Odesa-Reni în regiunea localității Palanca a Republicii Moldova](#), care a marcat încheierea cazului Palanca în relațiile bilaterale. Conform actului, sectorul de autostradă Odesa-Reni în regiunea localității Palanca, precum și sectorul de

teren prin care trece acesta, situate pe teritoriul Republicii Moldova, au fost transmise în proprietate Ucrainei. Exploatarea și întreținerea autostrăzii, și a tuturor edificiilor necesare pentru aceasta de pe sectorul transmis sînt efectuate de către Ucraina. Republica Moldova își menține dreptul de a folosi fără plată sectorul menționat al autostrăzii. De asemenea, pe sectorul transmis nu se vor efectua controlul de frontieră, vamal și alte tipuri de control, care se aplică la trecerea frontierei de stat. Locuitorii satului Palanca își mențin dreptul inalienabil de a folosi fără impedimente cele peste 900 hectare de teren, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova de cealaltă parte a acestei autostrăzi.

Potrivit [Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene \(MAEIE\)](#) această decizie a fost luată ca urmare a ședinței a 41-a a Comisiei mixte moldo-ucrainene de demarcare din 14-15 iunie 2011, în cadrul căreia au fost concretizate și aprobate locurile de amplasare a semnelor de frontieră în regiunea localității Palanca. În același timp, potrivit ministrului afacerilor externe și integrării europene, Iurie Leancă, autoritățile ucrainene au făcut constant presiuni pentru ca Moldova să finalizeze transmiterea terenului din zona satului Palanca, inclusiv și prin introducerea pentru cetățenii moldoveni care vor să intre pe teritoriul ucrainean a obligativității deținerii sumei de 1.200 de dolari.

Semnarea Actului a fost salută de către UE într-o [declarație](#) a Înaltului Reprezentant al UE pentru Politica Externă, Catherine Ashton, și Comisarului european pentru extindere, Ștefan Füle, care apreciază acest pas drept unul care va impulsiunea relațiile dintre Moldova și Ucraina și va consolida stabilitatea regională. În același timp, locuitorii satului Palanca au protestat contra semnarea actului, fiind nemulțumiți că teritoriul a fost cedat fără consultarea lor prealabilă.

2. Cooperare multilaterală

Republica Moldova-NATO

În perioada 16-17 iunie 2011, la Chișinău, s-a desfășurat Reuniunea Consiliului Parteneriatului Euro-Atlantic în formatul Sesiunii Grupului Consultativ pentru Politica Atlantică (EAPC/APAG). Lucrările reuniunii APG s-au desfășurat în cadrul a trei sesiuni de lucru dedicate.

- Procesele de reforme democratice în vecinătatea estică a NATO și rolul parteneriatelor;
- Securitatea zonei extinse a Mării Negre;
- Consiliul Parteneriatului Euro-Atlantic (EAPC) și noua politică de parteneriat

Formatul Reuniunilor EAPC/APAG reunește reprezentanți ai statelor, care în trecut făceau parte din URSS, statelor occidentale neutre, statelor din Balcanii de vest, ne-membre ale NATO împreună cu reprezentanții țărilor membre ale Alianței Nord-Atlantice pentru discuții pe probleme comune de securitate.

În cadrul reuniunii, Vicepremierul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut joi o întrevedere cu Asistentul Secretarului General NATO pentru Afaceri Politice și Politica de Securitate, Ambasadorul Dirk Brengelmann. În timpul întrevederii, Iurie Leancă a menționat dinamica graduală cu care s-au dezvoltat relațiile dintre Republica Moldova-NATO și că Republica Moldova optează în continuare pentru consolidarea dialogului politic și cooperării practice cu NATO în diverse domenii, inclusiv în cel al reformei sectorului național de securitate și apărare.

Republica Moldova-Consiliul Europei

Deciziile CEDO

În a doua jumătate a lunii iunie, CEDO a pronunțat două hotărîri privind satisfacția echitabilă în două cauze: [Ipate c. Moldovei](#) și [Oculist și Imas c. Moldovei](#).

În cauza Ipate c. Moldovei, Curtea a constatat violarea dreptului de a nu fi supus torturii și relelor tratamente și a acordat reclamantului 15,000 euro cu titlu de daune morale și 100 euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

În cauza Oculist și Imas c. Moldovei, Curtea a constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil și a acordat reclamaților câte 1,600 euro cu titlu de prejudiciu moral și EUR 1,000 cu titlu de costuri și cheltuieli.

V. COMENTARII

Alegerea președinților de raioane – un nou prilej pentru torpilarea sau reabilitarea AIE

Igor Boțan

1. Criterii, principii și valori a la AIE

Liderii Alianței pentru Integrare Europeană (AIE) au făcut declarații de principiu privind formarea coalițiilor majoritare în raioane. Însă unele dintre aceste declarații au fost făcute înainte de răbufnirea celui mai recent și crâncen scandal dintre reprezentanții de vîrf ai Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) și Partidului Democrat din Moldova (PDM). Cea de a treia componentă a AIE – a Partidului Liberal (PL) a păstrat tăcerea și neutralitatea în scandalul dintre cei doi aliați. Dacă admitem că atitudinile și declarațiile de principiu ale liderilor AIE nu vor suferi schimbări de pe urma scandalului menționat, atunci acestea trebuie puse în evidență pentru identificarea formulelor de constituire a alianțelor raionale.

Potrivit liderului PLDM, Vlad Filat "... trebuie să lăsăm la o parte supărările și să muncim în interesul cetățenilor. În conformitate cu **rezultatul scrutinului**, vor fi constituite și coalițiile la nivel local. **Evident că în cadrul Alianței pentru Integrare Europeană...** Nu vom accepta "alianțe" în cadrul alianței". Din poziționarea liderului PLDM se poate înțelege că replicarea AIE la nivel raional este posibilă doar dacă ceilalți doi parteneri ar accepta ca președinții de raioane să fie desemnați de către formațiunea care are mai mulți consilieri decît fiecare dintre parteneri în parte, fără ca aceștia să poată invoca argumentul că împreună au mai mulți consilieri decît PLDM.

Liderul PL, Mihai Ghimpu, nu este de acord cu abordarea PLDM, propunînd „... **formarea coalițiilor reieșind din rezultatele votării la nivel național**”. Adică, PL pretinde că în cele 26 de raioane în care AIE deține majoritatea, funcțiile de președinți de raioane să fie distribuite proporțional potrivit numărului total **de voturi și nu de mandate**, obținute de fiecare formațiune la nivelul raional și municipal, inclusiv în circumscripțiile în care Partidul Comunistilor din Republica Moldova (PCRM) a obținut majorități absolute de mandate de consilieri raionali și municipali.

Abordarea PL a fost susținută parțial de liderul PDM, Marian Lupu, care a învinuit PLDM de manifestare de egoism, întrucît potrivit formulei PLDM în cele 26 de raioane în care AIE deține majoritatea, PLDM ar trebuie să fie ajutat să-și aleagă reprezentanții în 23 sau 24 de raioane, PDM în 2 sau 3, iar PL nu ar putea avea nici o pretenție la vreo poziție de președinte de raion.

În baza abordărilor comune ale PDM și PL, PDM a elaborat un proiect de *Acord privind formarea coalițiilor de orientare democratică la nivel local*, potrivit cărui:

- formațiunile AIE vor forma coaliții la nivel local;
- se exclude orice coaliție cu exponenții Partidului Comunistilor din Republica Moldova (PCRM);
- criteriul de bază al acordului constă în susținerea reciprocă, garantată și echitabilă, a formațiunilor membre ale AIE în procesul de formare a coalițiilor și de partajare a funcțiilor de conducere;
- distribuția funcțiilor de președinte de raion se bazează pe raportul general dintre rezultatele partidelor membre ale AIE la alegerile consilierilor raionali: PLDM – va fi susținut pentru a promova 13 președinți de raioane; PD – 9 și PL – 4, urmînd ca distribuția concretă să fie negociată și fixată într-o anexa specială la Acord.

Proiectul de Acord pare a fi unul realist, deși nu este foarte clar după ce formulă a calculat PDM distribuția funcțiilor de președinți de raioane între componentele AIE. Probabil, PDM a luat în calcul faptul că PL îi datorează ceva PLDM.

2. Criterii și principii echitabile

Principiul *majorității votului cetățenilor în circumscripții*, promovat de PLDM la desemnarea președinților de raioane, nu poate fi aplicat direct, întrucât nici o componentă a AIE nu are în niciun raion vreo majoritate absolută. Dacă este vorba despre *majorități relative*, atunci acestea se suplinesc de partenerii de coaliție în cele 26 de raioane pînă la *majorități simple* necesare pentru alegerea președinților de raioane, potrivit legii privind administrarea publică locală. Deci, coalițiile AIE la nivel local sînt posibile doar în baza unui compromis cu eventualii aliați, oricare ar fi aceștia.

Totuși, principiul *majorității* promovat de PLDM, este unul foarte important și util, dacă acesta este aplicat deopotrivă cu principiul *proporționalității* promovat de PL și susținut de o manieră diferită de către PDM. În plus, dacă e vorba despre echitate în susținerea reciprocă la alegerea președinților de raioane, atunci PL nu trebuie să uite că victoria candidatului său pentru primăria municipiului Chișinău se datorează, în mare măsură, suportului circumstanțial al PLDM. De aceea, ar fi echitabil ca PL să susțină cu *generozitate* PLDM în procesul de alegere a președinților de raioane. Doar principiul *proporționalității* poate sta la baza **compromisului** în eventualitatea formării alianțelor locale și doar principiul *majorității* oferă **mecanismul** de identificare a raioanelor în care cele trei componente ale AIE își vor înainta de comun acord candidații. Principiul *generozității* i-ar permite PL să-și demonstreze noblețea și să-și achite „datoriile” față de PLDM.

Apetitul PLDM de a distribui funcțiile de președinți de raioane după criteriul *majorităților relative* în cadrul coalițiilor locale denotă lipsa realismului sau dorința de a avea pretexte pentru alt gen de coaliții, deoarece formațiunea nu este în stare să-și aleagă de una singură, fără suportul eventualilor aliați, cel puțin un singur președinte de raion. Mai mult, PLDM nici măcar nu poate să-și înainteze propriii candidați în mai mult decît 6 raioane, întrucît potrivit articolului 49(1) al Legii nr. 436/28.12.2006 privind administrația publică locală “consiliul raional alege președintele raionului, la propunerea a cel puțin o treime din consilierii aleși, cu votul majorității consilierilor aleși”.

Principiul *proporționalității* permite ieșirea din impas, dar acest principiu este aplicat diferit de PL și PDM. PL vrea aplicarea principiului respectiv avînd în vedere suma totală a voturilor pentru cele trei componente ale AIE în toate raioanele și municipiile, inclusiv în cele în care PCRMA a obținut majorități absolute și componentele AIE nu au ce împărți. Potrivit acestei formule, PLDM i-ar reveni 11 raioane pentru a-și desemna candidații; PL – 8; PDM – 7. Pe de altă parte, în mod logic, trebuie să se ia în considerație faptul că voturile cetățenilor au fost deja transformate în mandate de consilieri raionali, care în fine, aleg președinții raionali. Dacă principiul *proporționalității* are în calcul nu voturile alegătorilor, ci mandatele de consilieri obținute de cele trei formațiuni în raioane, atunci este logic ca acesta să fie aplicat doar avînd în vedere cele 26 de raioane în care AIE deține majoritatea, făcînd abstracție de raioanele și municipiile în care PCRMA deține majorități absolute. Aplicînd această abordare obținem următoarea distribuție: PLDM – 12; PDM – 9; PL – 5. Trebuie menționat faptul că același rezultat se obține și dacă principiul proporționalității este aplicat ținînd cont de numărul total de mandate obținute de componentele AIE, inclusiv în raioanele și municipiile în care PCRMA a obținut majorități absolute. Totuși, este curios ce formulă a aplicat PDM în proiectul de Acord, care dă:

PLDM – 13; PDM – 9; PL – 4. Probabil, PDM a aplicat în mod automat principiul recompensei generoase a PL față de PLDM.

Dacă se ajunge la un numitor comun în privința aplicării principiului *proporționalității*, atunci principiile *majorității* și *generozității* ar putea fi aplicate după cum urmează:

- în raioanele în care PLDM (pentru formalizare și PDM) deține cel puțin 1/3 din mandatele consilierilor raionali și își poate înainta propriile candidaturi la funcțiile de președinți, potrivit legii administrației publice locale, candidaturile respective vor și susținute necondiționat, cu *generozitate*, de partenerii de alianță. În total, PLDM deține cel puțin 1/3 din consilieri în 7 raioane (Căușeni, Criuleni, Hîncești, Ialoveni, Rezina, Șoldănești și Telenești), iar PDM în două (vezi tabelul);
- în raioanele în care vreo componentă a AIE are mai puțin de 1/3 din consilieri, dar mai mult decât numărul comun de mandate ale celorlalte două componente, primul este ajutat la alegerea președintelui raionului. Există 4 raioane de acest fel în cazul PLDM (Briceni, Drochia, Soroca, Ungheni);
- în raioanele în care PLDM are un număr de consilieri mai mic decât 1/3 și mai mic decât suma mandatelor PDM și PL, acestea din urmă au dreptul să-și identifice candidații pentru funcțiile de președinți de raioane potrivit majorității. PDM - în Cahul, Călărași, Florești, Glodeni, Orhei, Rîșcani, Ștefan Vodă. PL - în Anenii Noi, Cantemir, Strășeni.
- în raioanele în care numărul de consilieri ai PLDM este egal cu numărul comun de consilieri ai PL și PDM, în baza principiului generozității se identifică acele raioane în care PLDM i se oferă privilegiul de a-și identifica candidatul pentru funcția de președinte de raion, pînă la satisfacerea cerințelor criteriului proporționalității (Cimișlia, Fălești, Sîngerei)
- după aplicarea acestor principii, pentru a ieși din tiparele stricte, dacă componentele AIE cad de acord, ele pot, evident, să facă schimburi mutual acceptabile.

Tabel 1. Distribuția funcțiilor de președinți de raioane în cazul extinderii AIE la nivel raional prin utilizarea principiilor proporționalității și majorității

	PCRM	PLDM	PDM	PL	alții	Total
Municipii și raioane în care PCRM a obținut majorități absolute (PCRM > (PLDM + PDM + PL))						
Chișinău	26	7	1	17	-	51
Bălți	26	5	2	2	-	35
Basarabeasca	14	6	6	-	1	27
Donușeni	14	6	4	2	1	27
Dubăsari	17	5	3	2	-	27
Edineț	17	5	10	1	-	33
Ocnita	20	6	6	1	-	33
Taraclia	19	3	4	-	-	27
Raioanele în care AIE deține majoritatea absolută, iar una din componente are cel puțin 1/3 din consilieri ((PLDM + PDM + PL) > PCRM; (PLDM ∨ PDM ∨ PL) ≥ 1/3)						
Căușeni	12	11	6	3	1	33
Criuleni	9	11	7	5	1	33
Hîncești	7	14	10	4	-	35
Ialoveni	7	11	7	8	-	33
Rezina	11	12	7	3	-	33
Telenești	4	14	10	5	-	33
Șoldănești	9	9	5	3	1	27

Leova	10	9	11	3	-	33
Nisporeni	4	8	14	6	1	33
Raioanele în care AIE are majoritatea absolută, PLDM are mai puțin de 1/3 din numărul de consilieri, dar mai mult decât are împreună PDM și PL ((PLDM+PDM+PL) >PCRM; PLDM<1/3; PLDM>(PDM+PL))						
Briceni	14	10	7	2	-	33
Drochia	16	9	7	1	-	33
Soroca	14	10	6	3	-	33
Ungheni	14	11	6	3	-	35
Raioanele în care AIE deține majoritatea absolută, PLDM are un număr de consilieri mai mic decât 1/3 și mai mic decât numărul total al PDM și PL, iar PDM are mai mulți consilieri decât PL ((PLDM+PDM+PL) >PCRM; PLDM<1/3; PLDM< (PDM+PL); PDM >PL)						
Cahul	15	9	6	4	1	35
Călărași	7	9	8	5	4	33
Florești	14	8	8	2	1	33
Glodeni	12	9	8	3	1	33
Orhei	6	10	9	7	3	35
Rîșcani	14	7	6	2	4	33
Ștefan Vodă	10	10	8	5	-	33
Raioanele în care AIE deține majoritatea absolută, PLDM are un număr de consilieri mai mic decât 1/3 și mai mic decât numărul total al PDM și PL, iar PL are mai mulți consilieri decât PDM ((PLDM+PDM+PL) >PCRM; PLDM<1/3; PLDM>(PDM+PL); PL>PDM)						
Anenii Noi	14	8	4	5	2	33
Cantemir	12	9	5	7	-	33
Strășeni	9	10	5	8	1	33
Raioane în care în care AIE deține majoritatea absolută, nici o componentă a acesteia nu deține cel puțin 1/3 din consilieri, iar PLDM și PDM+PL au un număr egal de consilieri. În aceste raioane PLDM și PL trebuie să ajungă la un compromis pentru a respecta principiul proporționalității, un raion revenindu-i PLDM și două – PL (de exemplu, PL i-ar reveni președinția raionului în care are mai multe mandate și raionul în care diferența de mandate este mai mică) ((PLDM+PDM+PL) >PCRM; (PLDM ∩ PDM ∩ PL) <1/3; PLDM=(PDM+PL))						
Cimișlia	11	10	6	4	2	33
Fălești	15	9	7	2	-	33
Sîngerei	11	10	8	2	2	33

3. Concluzii

- Certurile dintre componentele AIE au trecut dincolo de limitele când aceasta mai poate rămâne credibilă în ochii alegătorilor. Pentru moment, după desfășurarea alegerilor locale, ruptura definitivă sau eventuala reabilitare a AIE poate avea loc doar în baza unei decizii politice de constituire a majorităților în consiliile raionale. Eșuarea adoptării unei astfel de decizii ar însemna că, de fapt, AIE nu mai există și că ne putem aștepta la instaurarea unui haos politic care va fi extrem de dificil de depășit;
- O eventuală neînțelegere privind replicarea AIE în raioane nu ar favoriza niciuna dintre componentele AIE, dacă ar purcede la formarea alianțelor cu PCRM. De exemplu, într-o alianță ipotetică a PLDM cu PCRM, primul ar obține mai puține funcții de președinți de raioane, potrivit principiului *majorității* pe care îl promovează. În cel mai bun caz, prin convertirea independenților, PLDM ar obține același număr de președinți de raioane ca și în cazul extinderii AIE în raioane;

- Contează nu doar distribuția funcțiilor de președinți de raioane, dar și a funcțiilor de vicepreședinți. Cea mai simplă formulă ar fi ca în raioanele în care o formațiune din AIE deține funcția de președinte de raion celelalte două să dețină câte o funcție de vicepreședinte. Totuși, ar fi un gest demn de toată aprecierea dacă funcțiile de vicepreședinți de raioane ar fi oferite și PCRM, evident, acolo unde, spre exemplu, PCRM deține mai mult de 1/3 din mandate;
- Este puțin probabil că abordarea echitabilă de mai sus va fi aplicată. Este mai probabil că AIE se va prăbuși, atât în raioane, cât și la nivel central.